

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عربی زبان قرآن 2

قواعد درس پنجم

مدرس: عبدالمجید رستمی

استان فارس کازرون

سال تحصیلی: 1400

پایه یازدهم انسانی

دبیرستان: نمونه دولتی سعادت - تیزهوشان شهید دستغیب

سال تحصیلی: 1400

جمله بعد از اسم نکره

هرگاه بعد از اسمی نکره یک فعل بیاید که درباره ی آن اسم توضیح دهد به آن فعل **جمله ی وصفیه** گفته می شود.

نکته 1: در ترجمه، میان جمله ی وصفیه و جمله ی قبل از آن حرف **(که)** می آید.

شیوه ی ترجمه ی فعلِ بعد از اسم نکره (جمله ی وصفیه):

جمله وصفیه مطابق یکی از فرمول های زیر ترجمه می شود:

1) فعل ماضی + اسم نکره + فعل مضارع (جمله وصفیه):

جمله ی وصفیه در این فرمول به ماضی استمراری (**می + بن ماضی + شناسه**) ترجمه می شود
شاهدتُ سِنْجَاباً يَقْفِزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ: سنجابی را دیدم که از درختی به درختی **می پرید**.

2) مبتدا + اسم نکره + جمله وصفیه «ماضی یا مضارع»:

جمله وصفیه در این فرمول به همان شکل که باشد ترجمه می شود

إِرْضَاءُ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرَكُ: راضی ساختن مردم هدفی است که به دست آورده نمی شود

مبتدا اسم نکره جمله وصفیه

3) مضارع + اسم نکره + جمله وصفیه (مضارع)

جمله وصفیه در این فرمول به مضارع التزامی (ب + بن مضارع + شناسه) یا مضارع اخباری (می + بن مضارع + شناسه) ترجمه می شود.

أَفْتَشُّ عَنْ مُعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ النَّصُوصِ:

مضارع نكرة جمله وصفیه (مضارع)

دنبال فرهنگ لغتی می گردم که مرا در فهم متون کمک بکند (کمک می کند)

(4 ماضی + اسم نکره + جمله وصفیه (ماضی):

در این فرمول جمله وصفیه به ماضی بعید (بن ماضی + ه + بود + شناسه) یا ساده ترجمه می شود.

اَشْتَرَيْتُ الْيَوْمَ كِتَابًا قَدْ رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلِ:

ماضی اسم نکره ماضی

امروز کتابی را خریدم که قبلاً آن را دیده بودم (دیدم)

نکته 1: اگر بین اسم نکره و فعل بعد از آن (و - ف - ثم - بل - لکن - حتی - ل - أن) - عند - حینما - حیث - دون) بیاید، آن فعل جمله ی وصفیه محسوب نمی شود.

شاهدتُ رجلاً فَذَهَبْتُ. // ما سَلَّمْتُ عَلَی رَجُلٍ حَتَّى مَرَرْتُ //

در این دو عبارت فعل بعد از اسم نکره به توصیف اسم نکره ی قبل از خود نمی پردازد؛ زیرا این کلمات رابطه ی اسم نکره و فعل بعد از آن را قطع کرده است.

نکته 2: جواب شرطی که بعد از اسم نکره می آید را اشتباهاً **جمله وصفیه** محسوب نکنید.
مَنْ طَلَبَ مَالاً وَجَدَ.

نکته 3: اگر بعد از اسم نکره و فعل بعد از آن (جمله وصفیه) جار و مجرور یا صفت قرار بگیرد اشکال ندارد.

ضربتُ مثلاً في الصَّفِّ **ما فهمه الطلابُ**.

اسم نکره (مفعول)/ جار و مجرور/ جمله وصفیه

عَصَفَتْ رِيَّاحٌ شَدِيدَةٌ خَرَبَتْ بَيْتاً جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ.

اسم نکره و فاعل/ صفت/ جمله وصفیه